

"كۆكردنەۋە ۋە كارھېنەنە ئاۋى باران ئە مائدە"

Rainwater Harvesting System

ئىكۆئىنەۋە ئەندازىيەرى

ئەلايەن

ئەندازىيەرى شارسەنەنە : ايوب مەمەد عبەدالله

ژمارەى ئەندامىيەتى : ۳۲۷۲

مۆبايل : ۰۷۵۰۱۱۴۳۹۱۳ يان ۰۷۷۰۶۹۲۴۹۹۵

پیشه کی :

له گه ل زیاد بونی ژماره ی دانیشتونانی هه ری می کوردستان زیاد بونی داواکاری له سه ر ئاو بو به کاره ی نانی روژانه ی وه ک شوشتنی که ل و په ل وه ک قاپ و که ره سته ی مال، جل و به رگا، خوشوشتن و شوشتنی ئوتومبیل و باخ ئاودان به شیوه یه کی زور زیادی کردوه، هاوکات له گه ل نه مه دا ریژه ی باران بارین سالانه که م ده کات و ئاوی رووبار و ده ریچه کانیش که م ده کات له لایه ک و له لایه کی تریش ئاوی ژیر زه ویش وورده وورده که م ده بیته وه پیویسته بیر له کۆکردنه وه ی ئاوی باران بکریتته وه بو دوو مه به سستی سه ره کی :

۱. خه زنکردنی ئاوی باران بو به کاره ی نانی له چالاکییه کانی روژانه له داها توو

۲. دووباره ئاراسته کردنی ئاوی باران بو ئاوی ژیر زه ی

ئه مانه پیویستی دۆزینه وه ی ئه لته ی نه تیش ده خاته روو، وه ک باس مان کرد یه کی ک له و ریگانه ی که له زور ولاتدا به کاردیت دووباره کۆکردنه وه بو به کاره ی نانی ئاوی بارانه که به در یژای مانگه کانی یانزده و دوانزده و مانگه کانی یه ک و دوو سی و چوار و به شیکی مانگی پینج واته سالانه ۵ مانگ بو ۶ مانگ ده توانین مانگانه سو د له بری نزیکه ی ۷۰ ملم ئاوی باران به کاتچمی پنتی ۴۰۰ ملم دوو جاوه وه بری گرین بو به کاره ی نانی روژانه له لایه که وه و له لایه کی تریشه وه دووباره ئاراسته ی بکه ی نه وه بو زیاد کردنی ئاوی ژیر زه ی و له وه رزی هاوین و وشکه سائی دا به کار به ی نین.

که واته پیویستمان به وه هه یه که له کاتی دروستکردنی خانوو دا ستره کچه ری کۆکردنه وه ی ئاوی باران دا به مه زری نین به مه ش ئه م سوودانه ی لای خواره وه به ده ست ده ی نین :

- پاراستنی سامانی ئاو بو نه وه کانی داها توو
- کی شه ی که م ئاوی که م ده بیته وه چونکه ئاوی باران کۆده کریته وه و به کاردیت بو کاری روژانه که ئه مه ش ریژه ی به کاره ی نانی ئاو به نوعه که م ده کاته وه
- له ریگه ی دووباره ئاراسته کردنی ئاوی کۆکراوه ی باران بو ئاو ئاوی ژیر زه ی که له م سالانه ی رابردوو دا به هوی ئیدانی بیری زوره وه زور که می کردۆته وه، زیاد ده کات
- بری پاره ی ئاوی مانگانه که وا پشبینی ده کریت که له سالانی داها توو دا زور زیاد بکات، که م ده بیته وه
- له ریگه ی بلا و کردنه وه ی دیزان بو کۆکردنه وه ی ئاوی باران بو دووباره به کاره ی نانه وه له خانوو دا ده توانریت که لتوری پاراستنی ئاو له هه ری می کوردستان دا بلا و بکریتته وه.

كۆكردنەۋەي ئاۋى باران دووبارە بەكارھېنئانى ئاۋى باران

ئەگەل زىياد بونى خەلك و كەمبۇنەۋەي ئاۋ دا ھەنگرتنى ئاۋ و گەشە پېدانى شېۋازى جېگرەۋە بۇ دابىنكردنى سەرچاۋەي ئاۋ ئەمەلدا پېۋىستىيەكى داھاتوۋە كۆكردنەۋەي ئاۋى باران (يان باراناۋ) يەككە ئە شېۋازە كارىگەرەكانى باش بەكارھېنئانى سەرچاۋەي ئاۋ، كەمكردنەۋەي حسابى مانگانەي ئاۋ و كەمكردنەۋەي داۋاكارى ئەسەر ئاۋ ئەبەر رۇشناي گۆرانكارىيەكانى ئەم چەند سائەي ئەخىر ئە ھەرىمى كوردستان. كۆكردنەۋەي ئاۋى باران دەتوانىت بېيئە ھۆي باشكردنى سترەكچەرى خانوۋەكە و زىيادكردنى بەھاي خانوۋ. دەتوانىن دووبارە ئاۋى باراناۋ بەكار بېيىن بۇشتنى سەيارە، بۇ پاككردنەۋەي تەۋالېت ھەروھە باخچەي مال و دارو درەخت زىاتر سود ئە ئاۋى باراناۋ ۋەردەگرىت چۈنكە ماددەي كىمىياۋى تېدا نىيە و سروشتييە. كۆكردنەۋەي ئاۋى باراناۋ شېۋازىكى تازەيە و ئەنتىرنە تىقىكە بۇ دابىنكردنى پېداۋىستى ئاۋ ئەمەلدا. ئە رېگەي كۆكردنەۋەي ئاۋى باران دەتوانىت ئاۋ كۆپكرىتەۋە و رېرەۋەكەي بگۆردىت و خەزن بكرىت بۇ ئەۋەي دووبارە بەكاربېيىنرېتەۋە. دروستكردنى پېداۋىستىيەكانى كۆكردنەۋەي باراناۋ ئە بىناي مالان دا دەبىئە ھۆي سود گەياندىن بە ئىنكە و كەمكردنەۋەي بە فېرۇدانى ئاۋ، داخوراندن و پېس بونى ئاۋى سەرزەۋى.

چۈن ئاۋى باران كۆدەكرىتەۋە؟

ئاۋى باران كۆدەكرىتەۋە و رېرەۋى بۇ دادەنرېت ئە رېگەي گەتەرەۋە و پاشتر بە بۇرى ئەسەربانەۋە دەكرىتە ئاۋ تەنكى خەزىنكردنەۋە كە تاييەتە بە خەزىنكردنى ئاۋ. دواتر ئاۋە كۆكراۋەكە ئە گەلا و بەرد و زىخ پاك دەكرىتەۋە ئە ئاۋ تانكىيەكەدا پېش ئەۋەي كە ئە رېگەي بۇرىيەۋە بەكار بېت كاتىك پېۋىست دەبىت. قەبارەي تانكىيەكە پىشت بە برى ئاۋى بەردەست دەبەستىت واتە برى ناۋەراستى ئاۋى باران ئەۋ ناۋچەيەدا.

بۆچى دووبارە ئاۋى باران كۆيكەينەۋە؟

كۆكردنەۋە ئاۋى باران گىرنگە چۈنكە :

- ئاۋى سەر زەۋى (ئاۋى بە ئوعە) بەش ناكات بۇ ئەۋەى پىداۋىستىيە كانمان دابىن بكات ئە بەر ئەۋە دەبىت پىشت بە ئاۋى ژىر زەۋى بىبەستىن
- ئە بەر قەرەبائە غبونى شارەكان رىژەى تىپەربونى ئاۋى باران بۇ چىنەكانى خاك كەمى كىردوۋە و دووبارە دابىنكىردنى ئاۋى ژىر زەۋى ووردە ووردە كەمىر دەبىتەۋە.

تەكنىكەكانى كۆكردنەۋە ئاۋى :

دو جۇر تەكنىك ھەيە بۇ كۆكردنەۋە ئاۋى باران :

- خەزىنكىردنى ئاۋى باران بۇ بەكارھىنەنى ئە چالاكىيەكانى رۇژانە ئە داھاتوو
- دووبارە ئاراستەكىردنى ئاۋى باراناو بۇ ئاۋى ژىر زەۋى

كارىگەرى بە شاربون (قەرەبائە غبون) ى شارەكان ئەسەر ئاۋى ژىر زەۋى :

- داۋاكارى ئەسەر ئاۋى زىاد دەكات
- زىاتىر پىشت دەبەستىت بە ئاۋى ژىر زەۋى
- زىاد بەكارھىنەنى ئاۋى ژىر زەۋى
- زىادبونى بەفىرۇچونى ئاۋى و كەمبونەۋە ئاۋى بىرەكان
- كەمبونەۋە رويەرى زەۋى خۇلەن و زىادبونى زەۋى كۆنكىرىتكرائو كە ئەمەش رىژەى رۇچونى ئاۋى باران بۇ ژىر زەۋى زۇر كەم دەكاتەۋە
- كەمبونى فىلئەرىشتىنى ئاۋى خراپ بونى / پىس بونى كوالىتى ئاۋى

رىگاكانى دووبارە ئاراستەكىردنى ئاۋى ئە ناۋچە بەشاربوۋەكاندا :

- پىرژاندنى ئاۋى
- دووبارە ئاراستەكىردنى ئاۋى ئە رىگەى بىر، جۇگە و بىر و شافت
- كۆكردنەۋە ئاۋى بارانى سەرىان
- كۆكردنەۋە ئاۋى بارانى رىگاكان

حسابکردنی دووباره ته صریفکردنی ناوی بارانی که کؤبوته وهی له سهر سهربان :

نهو فاکته رانهی که حسابی بو ده کریت :

نه گهر رووبه ری سهربانه که ۱۰۰ مه تر دوو جا بوو (بو نمونه ۱۰ م * ۱۰ م) بو خانوویه کی تاک و رووبه ری سهربانه که ۵۰۰ مه تر دوو جا بوو (بو نمونه ۲۰ م * ۲۵ م) بو بینایه کی چه ند قاتی نه گهر تیگرای باران بارین له سائیگی تیگر باران دا ۷۸۰ مل بییت، نهو بری نهو ناوی بارانهی که ده توانریت دووباره ناراسته بکریتته وه ۷٪ یه تی واته ۵۵۰ ملم

نه م خشته یه ی خواره وه بری نهو ناوی بارانه پشان ده دات که سوودی لیوه رده گیریت بو دوو باره به کارهینانه وه :

بینای گه وره	خانوی تاک	
۵۰۰ مه تر دوو جا	۱۰۰ مه تر دوو جا	رووبه ری سهربان
۲۷۵ مه تر سی جا	۵۵ مه تر سی جا	بری گشتی نهو ناوی بارانهی که له بهر دهسته بو دووباره به کارهینانه وه له سائیگدا
۵۰۰ روژ	۱۰۰ روژ	بری ناوی به ردهسته بو ۵ نه ندام خیزان

سووده کانی دووباره ته صریفکردنی دهستگرد له ناوچه به شار بووه کاندای :

- باشترکردنی ریژهی ته رشیح و که مکردنه وه به سهر زهوی دا روشتن
- باشترکردنی ناستی ناوی ژیر زهوی
- که مکردنه وهی هیلاکبونی شاره وانیه کان بو دابینکردنی ناو چونکه سهرچاوه یه کی ترت به ردهسته ده که ویت
- باشترکردنی کوالیتی ناوی ژیر زهوی

تیبینی /

نهو بره ناوی بارانهی که کؤده کریتته وه و دووباره صه رفده کریتته وه بو سهربانیکی ۱۰۰ مه تر دوو جای نزکه ی ۵۵۰۰۰ لیتر ده بییت.

ئامانچىك كە سوودى ھەموانى تىپدا بىت بەرپىسىيىتى ھەموو لايەكە

سوود ۋەرگرتن ئە ئاۋى ژىر زەۋى ئە ناۋچە بەشار بوۋەكاندا شتىكى ھە تىپىيە . بەلام ئاۋى ژىر زەۋى وورده وورده كەم دەكات بە ھۇى بەشار بوۋنەۋە كە ئەمەش زۇر بەكارھىنان دروست دەكات . ئەبە ئەمە ، پىۋىستمان بە ستراتىژىكى دوورپىن ھەيە بۇ ئەۋەى تەغزىيەى ئاۋى ژىر زەۋى بكنە ، ئەمەش پىۋىستى بە ھەمناھەنگى نىۋان دەستگا حكومىيەكان و دەزگا ناكلومىيەكان و دانىشتوان ھەيە بۇ ئەۋەى خەزان دروست بكنە و سوودى ئەساسى ۋەرگرن ئە ئاۋى ژىر زەۋى ۋەك سەرچاۋەيەكى پشت پىبەستراۋ و بەردەوام بۇ دابىنكردنى ئاۋ بۇ خەئكى ناۋچە بەشاربوۋەكان .

سوودەكانى ئاۋى ژىر زەۋى :

- ئاۋى ژىر زەۋى زىاتر ھەيە ئە ئاۋى سەر زەۋى و سەرچاۋەيەكى باشە بۇ دابىنكردنى ئاۋ
- ئاۋى ژىر زەۋى ھەرزانتەرە و ئە روۋى ئابورىيەۋە
- ئاۋى ژىر زەۋى دەيمومەى زىاترە و زىاتر پشتى پى دەبەستىت
- ئاۋى ژىر زەۋى كەمتر ئەگەرى پىسبونى ھەيە
- ئاۋى ژىر زەۋى ئە روۋى بايۋلۇجىيەۋە پاكترە
- ئاۋى ژىر زەۋى چارەسەرىكى كەمى دەۋىت پىش بەكارھىنان
- ئاۋى ژىر زەۋى ئە زۇرپەى ناۋچەكانى سەر زەۋى دا ھەيە
- ئاۋى ژىر زەۋى دەتوانرىت يەكسەر بەكارىت
- ئاۋى ژىر زەۋى كەمتر بە ۋوشكە سالى كارى تىدەكرىت
- ئاۋى ژىر زەۋى سەرچاۋەى سەرەكى ژيانە ئە ناۋچە دەيمەكاندا

دېزايىنى سترەكچەرى دووبارە ئاراستەكردنى ئاۋ و تانكى كۆكردنەۋەى ئاۋ

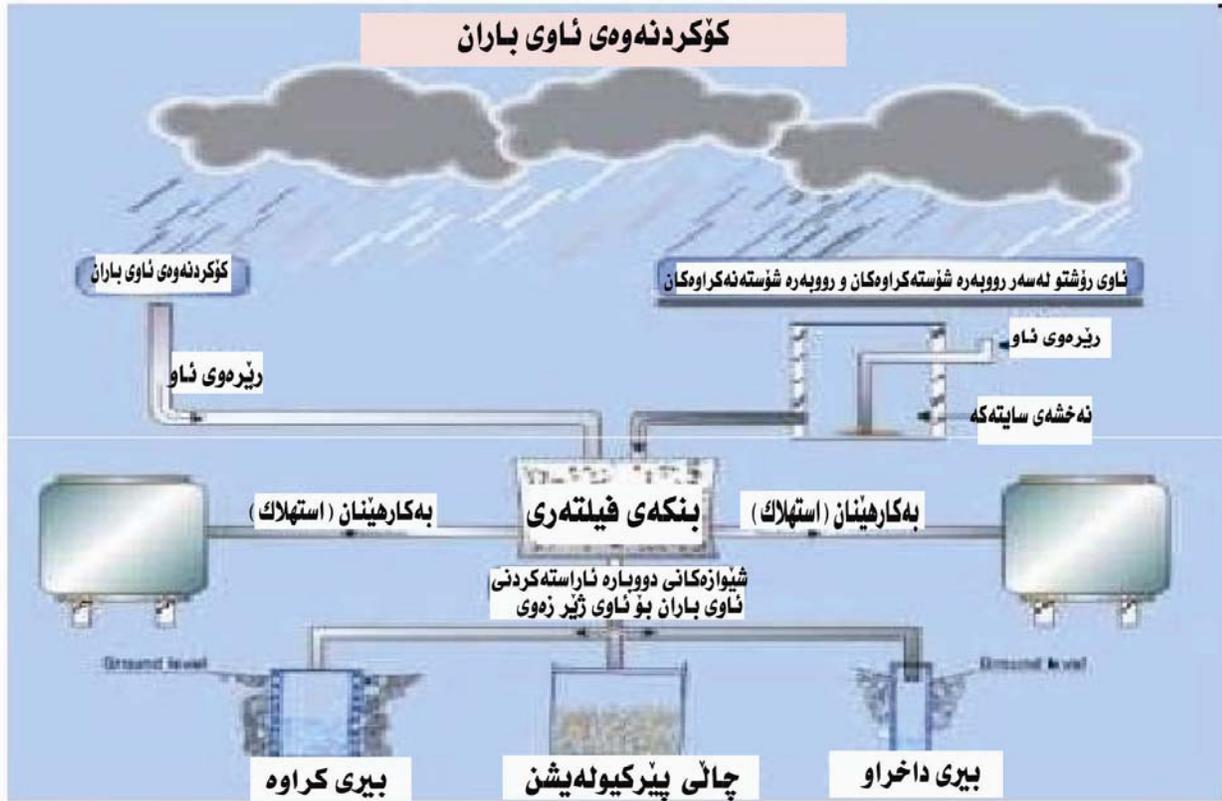
بۇ دىزايىنكردنى تانكى ئاۋ بەباشترىن كەفائە ، دەبىت ئەم شتانەى خوارەۋە ئەبەرچاۋ بگرىن :

۱. قەبارەى ئاۋى بارانى كۆكراۋە بە نرىكەيى چەندە
۲. چرى باران بارىن ئەۋناۋچەيەدا
۳. رىژەى تەصرىفكردن دووبارە ئاراستەكردن كە پشت دەبەستىت بە جىۋلۇجى شۋىنەكە

بۇچى بىر نە كۆكردنەھەي و دووبارە بەكارھېنان و تەصرىفکردنى ئاوى باران بىكەينەھە؟

- ئاوى باران يەككىكە نە سەرچاھە سەرەككىيەكانى ئاوى فرىش و نە چەند شۇئىنىكى ھەرىمى كوردستان تاكە سەرچاھەشە نەگەل ئاوى بىر
- بەھوى بەشاربونەھە رىژەي تەرشىجى ئاوى باران بۇ ژىر زەوى زۆر كەم بۆتەھە چونكە زۆربەي شۇئىنەكان كۆنكرىت كراون ئەمەش وادەكات كە ئاوى باران بچىتە ناو ئاوى جۆگە و زىكانەھە و بچنە رووبارەكانەھە
- ئاوى باران ئەگەر باش كۆبكرىتەھە نە خانويەكى يەك خىزانى دەتوانىت ۵۵ مەتر سى جا ناو دابىن بكات بۇ خىزانىكى ۵ كەسى بۇ ماھى ۱۰۰ رۇژكە ئەمەش گرنكى خوى دەبىت نە سالانى داھاتوودا كاتىك ئاوى نە ناوچەكەدا بەرەو كەمى دەروات
- خەزىنكردن و دووبارە سەرفكردىنى ئاوى باران بۇ ناو ئاوى ژىر زەوى دەبىتە ھوى زيادبونى ئاوى ژىر زەوى (ئاوى بىر) كە سەرچاھەيەكى سەرەككىيە نە ھەندىك شۇئىنى ھەرىمى كوردستان و نە داھاتووش دا بەكارھېنانى زياتر دەبىت
- ئاوى باران بە دورستكردىنى سىستەكىك نە ناو خانو دا كۆدەكرىتەھە, ئاوى باران نە سەربان و رووبەرەكانى ترى خانو كۆدەكرىتەھە و دەكرىتە ناو خەزانى تايىبەت كە بۇ نەم مەبەستە دروستكراون پاشان دەكرىتە تانكى تەصفىەكردەھە بۇ دووبارە بەكارھېنانەھە بۇ كارى رۇژانەي ناو مال يان بۇ تەغزىەكردىنى ئاوى ژىر زەوى.
- زۆربەي ناوچەكانى ھەرىمى كوردستان نە كۆتايى سالاکانى نە وەدەكان و سەرەتاي سالاکانى ۲۰۰۰ دووچارى كەمى ئاوى باران بۆتەھە
- نەبەر زيادبونى نە پىرى ژمارەي دانىشتوان بەكارھېنانى ئاوى ژىر زەوى دووچارى كەمى بۆتەھە و تەنانەت ئاستى ئاوى ژىر زەوى كەم بۆتەھە
- نە ھەندىك ناوچەي ھەرىمى كوردستان گەرمى زۆر نە ھاویندا جەفاف دروست دەكات

نەخشە يەك بۇ روونکردنەوہی چۆنبيہ تى كۆكردنەوہ و دووبارہ بەكارهينانەوہ و تەصريفکردنى ئاوى باران

شېوازى جياواز بۇ كۆكردنەوہى ئاوى باران

دوو مۆدېل ھەيە بۇ كۆكردنەوہى ئاوى باران:

- مۆدېلى دەرەوہى شار
- مۆدېلى ناوشار

سىستەمى كۆكۆدنهۋەي ئاۋى بارانى سەربان

- ئە سىستەمى مالانى كۆكۆدنهۋەي ئاۋى باران دا، ئاۋى باران كۆدەكرىتەۋە ئە خەزاندا بۇ بەكارھىنان ئە كاتى بى ئاۋى دا.
- ئەۋ سىستەمە برىتتېيە ئە سەربان، خەزان (تانكى ئاۋ كۆكۆدنهۋە) و گەتەرەين (رارەو) بۇ گواستنهۋەي ئاۋەكە ئە سەربانەۋە بۇ خەزانەكە (تانكى خەزىنەكە)
- ھەرۋەھا پىۋىستمان بە يەكەم فلەش ھەيە بۇ ئەۋەي ئاۋ پىسەكەي كە خۇل و پاشاكى سەربانى تىدايە كۆدەكرىتەۋە ئەۋ كاتانەي كە باران نابارىت ئەگەل يەكەيەكى فىلتەر بۇ ئەۋەي خۇل و پاشاكى ئاۋ بارانەكە لا بېرىت پىش ئەۋەي بىكرىتە تانكىيەۋە بۇ بەكارھىنان

پىكھاتەكانى سىستەمى كۆكۆدنهۋەي ئاۋى باران

- كاتچمىنتى سەربان؛ سەربانى خانو بەكاردىت بۇ كۆكۆدنهۋەي ئاۋى باران. سەربانەكان كە ئە تەبەقى شە پۇلى ئاسنى دروستىراون، يان ئە تەبەقى ئەزبىستۇس دروستىراون يان ئە كاشى و كۆنكرىت دروستىراون بەكاردىن بۇ كۆكۆدنهۋەي ئاۋى باران. بە لام جۆرەكانى تىرى سەقف ۋەك ساچ بە كەك نايەت چونكە ئاۋەكە رەنگ ۋەردەگرىت و ئاۋى بارانەكە تىكەل دەبىت ئەگەل كۆمە ئىك ماددەي سەربانەكە.
- گەتەر: گەتەر برىتتېيە ئە كۆمە ئىك رارەو كە چەسپ دەكرىن ئە قەرەكانى سەقفەكە بۇ ئەۋەي ئاۋى بارانەكە ئە سەقفەكەۋە كۆبكاتەۋە و بىگواستىتەۋە بۇ تانكى خەزىنەكە. گەتەرەكان دەتوانرىن بە شىۋەي نىۋە بازىيە يان بە شىۋەي لاكىشەي دروستدەكرىن.
- پايپى سەروخوار: ئەۋ پايپەيە (بۇرى) كە ئاۋى باران ئە گەتەرەكانەۋە دەگوازىتەۋە بۇ ئاۋ تانكىيەكە. پايپى سەروخوار (داون پايپ) ئەلايەكەۋە بە گەتەرەكانەۋە لىكىنراۋە و ئەلاكەي تىرىشەۋە بە يەكەي فىلتەرەكى ئاۋ تانكى خەزانەكەۋە لىكىنراۋە. بە گشتى تىرەكانى داون پايپ ئە ۵۰ مەمەۋە بۇ ۷۵ مەمە.

یەكەم پایپی فلهش:

- خۆل و پیسی و ته پ وتۆز كۆده بنه وه له سهريان له و كاتانهی كه باران ناباریت.
- كاتیك یەكەم باران دهباریت، نه و مه واده نه ویستراوه دهشۆرینه وه و ده چنه ناو تانگی خهزانه كه وه.
- نه مه ده بیته پیس بونی ئاوه كۆكراوه كه ی ناو خهزانی ئاوه كه و به م شیوهیهش ئاوه كه به كه ئگی خواردنه وه و چیشته لیان نایه ت.
- له بهر نه مه پایپی فلهش داده نریت بو نه وه ی یه كه م ئاوی بارانه كه پاك بكاته وه و پیسیه كان نه چنه ناو تانگی خهزانه كه وه.
- دوو جوړ سیسته م هه ن.
- یه كه میان نه و سیسته مه یه كه به ده ست كار ده كات و پاش ماوه یه ك به كار هیان پایپی ئاوه كه ده كۆردریت.
- شیوازیکی تر بریتییه له سیسته می نیمچه ئۆتوماتیک، نه ویش له ریگه ی چه سپکردنی بۆرییه کی شاقولی له گه ل نه و بۆرییه ی ده چینه خواره وه و قاتیکی له شوینی یه كتر برینه كه دا به شیوه ی پیستی "T" تیدابیت.
- دوا ی نه وه ی كه له دوا ی یه كه م باران له ریگه ی یه كه م پایپی فله شه وه ئاوی بارانه كه ده شۆرینه وه، قاتیكه كه داده خریت بو نه وه ی بوار بدریت به ئاوه كه بچینه بۆرییه کی خواره وه و بگاته خهزانی ئاوه كه.

یەكەم فیلتهر:

- یه كه ی فیلتهر بریتییه له حاوییه یه ك یان ژووریك كه پره له مه وادی فیلتهری وه ك چه وی درشت، خه لوز، فایبه ری گویری هندی، چه وی وورد بو نه وه ی پیسی و ماده دی زیاده له ناو نه و ئاوه ی ده چینه تانکیه كه وه لابه یین.
- حاویه كه بنیکی كونداری هه یه بو نه وه ی بوار بدات به تیپه ربونی ئاو. یه كه ی فیلتهر كه له سه ر تانگی خهزانه كه داده نریت.
- نه و فیلتهرانه ی به كاردین دوو جوړن
- یه كه میان یه كه ی فیلتهری (فیرو-سمنت)، كه به به راوورد قورسه و دووه میش یان له نه له منیوم یان له پلاستیک دروستكراوه.
- دووه میان به حازری له بازاره كانی جیهاندا هه یه و سووده كه ی نه وه یه كه به ئاسانی لاده بریت و پاك ده كریته وه و داده نریته وه.

- رېښه يه کی ئاسان بۇ فيلته رکړدنی ئاوی باران له پیسی و خول و خاشاک که له گهل ئاوی بارانی سره یان تیکهل دهن به کارهینانی قوماشه وهک فیلتهر.
- قوماشه که به دوو قهد یان سی قهد چه سپ دهکړیت له سهری بورییهک یان شیوه سه تلپک و بنه که ی کونداره بۇ تپپه ربونی ئاوی باران دواي پاکړدنه وه.

تانکی خه زنکړدن:

- تانکی خه زنکړدن به کاردیت بۇ خه زنکړدنی نه و ئاوهی که له سه ربانه که وه کؤده کړیته وه.
- نه و بوریانه ی که به کاردیت بۇ خه زانی بچوکی ئاوی بریتین له باولی پلاستیکی، سه تل، جیری کان، گلاسی سیرامیکی..... هتد.
- بۇ خه زنکړدنی بری زیاتر له ئاوی سیسته که پیویستی به تانکیه کی گه وره تره که به هیز بیت و به رگه بگریت.

چائی کؤکړدنه وه:

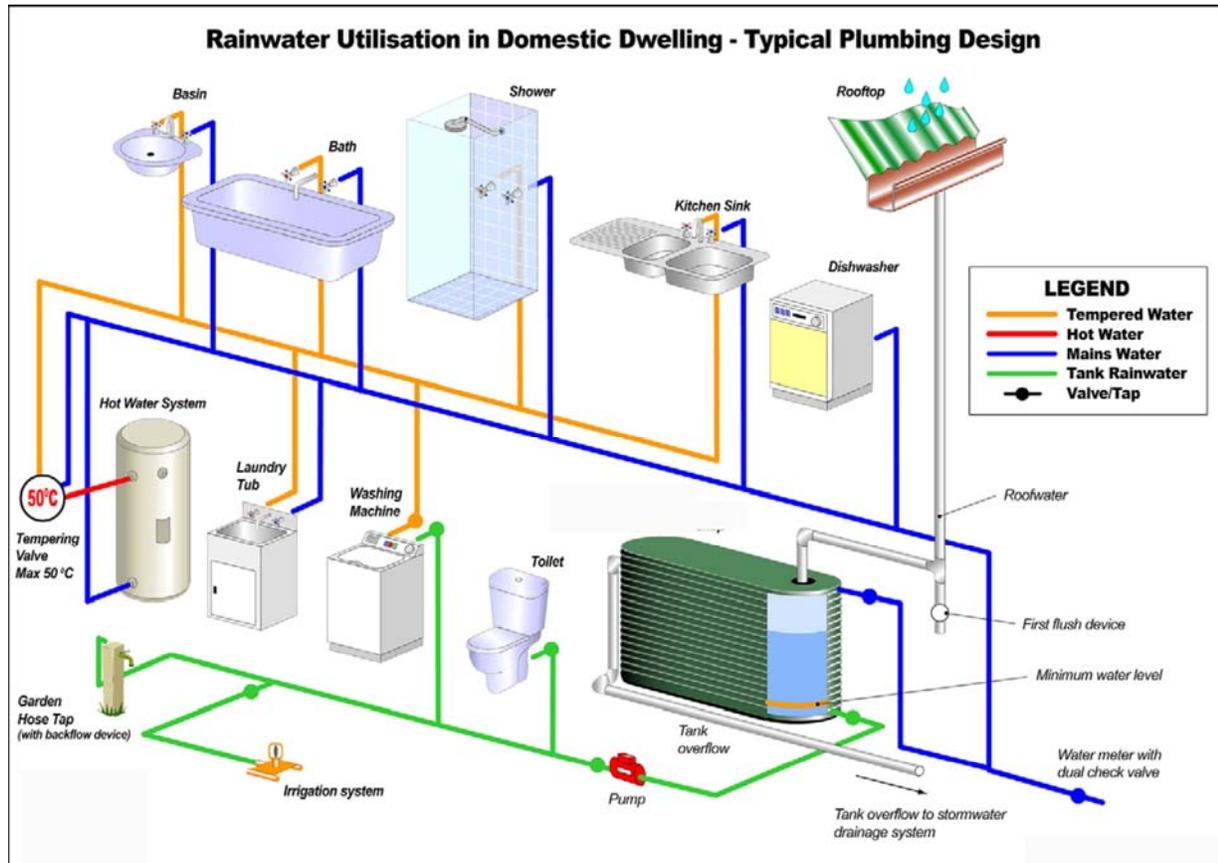
- چائیکی بچوک که هه لده که ندریت له ناو زهوی دا، له ژیر به نوعه ی خه زانه که که به خشت بنیاد دهنریت بۇنه وهی ژووریکی لیډرست کړیت، به شیویهک که بورییه که به ئاسانی له ژیر به نوعه که وه دابنریت بۇ کؤکړدنه وهی ئاوی له خه زانی ئاوه که وه.
- کونیکي بچوک له بنی ژووره که دا دهیلد ریته وه بۇ نه وهی بوار بدات که ئاوه که ووشک ببینته وه به بی رکود واته نیشن. قه باره ی چائی کؤکړدنه وه بریتیه له ۶۰ سم * ۶۰ سم * ۶۰ سم.

کؤکړدنه وهی ئاوی باران

- نه و بره ئاوی بارانه ی که ده توانریت کؤبکړیته وه بۇ سه قفیکي ۱۰۰۰ یارده سی جا بۇ ۱۰۰ ملم باران بارین و که فانه تی ۰,۶ ده کاته = ۰,۱ * ۱۰۰ * ۰,۶ * ۰,۹۲۹۵ = ۵,۵۷۷ مه تر سی جا یان ۵۵۷۰ لیتر له ماوهی سائیکدا
- ۱۰۰ مل له باران نه گهر یهک هیکتار بگریته وه ده کاته ۱ ملیون لیتر ئاوی
- ته نانه ت نه گهر ۵۰٪ نه و ئاوه کؤبکړیته وه، ده توانریت رۇژانه ۱۵ لیتر دابین بکات بۇ ۹۱ که س له ماوهی هه موو سائیکدا

چهند وینه‌یهك كه نمونه‌كانی سیستمی (Rainwater Harvesting System) له هیندستان و به‌ریتانیا و ولاته‌یه‌كگرتوووه‌كان پشان ده‌دات

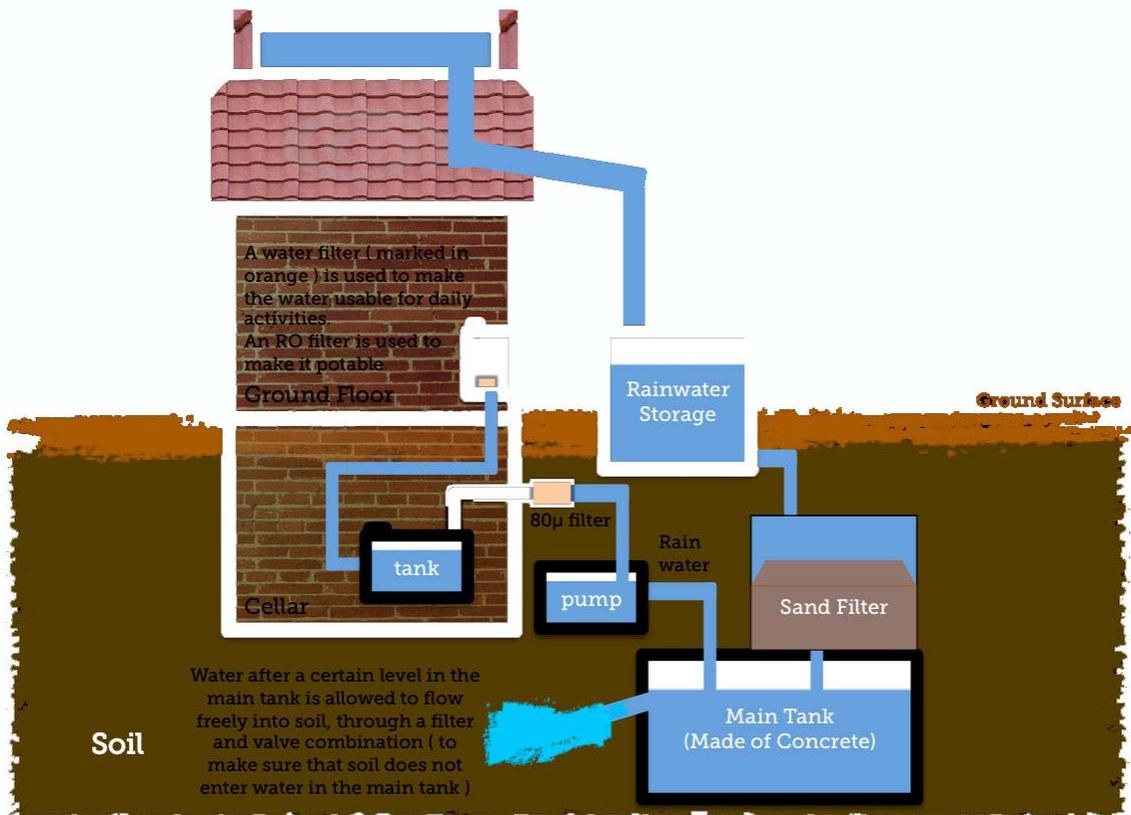
نهمه نمونه‌ی دووباره به‌کارهینانه‌وه‌ی ناوی بارانه به‌شیوه‌یه‌کی راسته‌وخۆ

نمونه‌ی یک‌که نه به‌کارهینانی ناوی باران نه‌جه‌وشه‌دا به‌مه‌به‌ستی سه‌وزگردن و ناودانی دارودرخت

نهمه ش نمونه ی ریچارجرکردنی ناوی بارانی کؤکراوهیه بؤ زیادکردن و ته غزیه کردنی ناوی ژیر زهوی

پیشنیارهکان بۆ ئەندازیارەکانی هەریەمی کوردستان:

لەبەر رۆشنای ئەم لیکۆلینەوهیە ئەو پیشنیارانە ی خوارەوه دەخەینە روو بۆ ئەندازیارانی کوردستان کە ئە رووی ئە داهاوویدا سوودیکی زۆری دەبێت لەرووی ئابوری و بەرپۆهەردنی و ژینگە پارێزی و کۆمە لایە تیشەوه:

۱. حسابکردن بۆ سیستەمی (Rainwater Harvesting System) ئە کاتی دروستکردنی ئە خشە بۆ خانوو

۲. کردنەوهی خول بۆ ئەندازیاران لەسەر چۆنییەتی حسابکردن بۆ سیستەمی (Rainwater Harvesting System) ئە خانوو و بینای چەند نەومی دا

۳. دروستکردنی یەك سیستەمی (Rainwater Harvesting System) ئە یەکیك ئە خانووەکەدا و وینەگرتنی بە قیدیۆ ئە کاتی دروستکردنی دا و هەرودها وینەگرتنی سیستەمەکە ئە کاتی بەکارهینانی دا و پشانسانی وهك نمونهیەك

۴. حسابکردنی پسوئە ی مانگانە ی ناوی ئەو مائە ی کە سیستەمی (Rainwater Harvesting System) تیدا بە کاردیت و بەراوردکردنی ئەگەل مائەکانی تر پشان حسابکردنی سوودی ئەم سیستەمە ئەگەر هاتوو لەسەر تاسەری هەریەمی کوردستاندا بەکارهات